

اذان صبح فردا: ۰۳:۴۰	طلوع: ۰۵:۱۶	اذان ظهر: ۱۲:۲۰	غروب آفتاب: ۱۹:۲۴	اذان مغرب: ۱۹:۴۳	نیمه شب: ۲۳:۴۲
بهبهان	۷-دقیقه	ماهشهر، بندرامام	۱۵-۲۱-دقیقه	خرمشهر و جزیره مینو	۲+دقیقه
ایذه	۴-دقیقه	رامشیر، نفت سفید	۲-دقیقه	پسّان	۷/۵+دقیقه
باغملک، هندیجان، هفتکل، امیدیه، آغااجاری	۵-۳۱/دقیقه	لالی	۵-۱۷-دقیقه	هويزه، اندیشک، دزفول	۲+دقیقه
رامهرمز، اندیکا	۳-دقیقه	شوشتر، شادگان	۱-دقیقه	شوشی دانیال، آبادان، سوسنگرد	۷/۵+دقیقه
مسجدسلیمان	۵-۲۱/دقیقه	گتوند، ملاکانی	۵-/-دقیقه	حمیدیه، سرددشت دزفول	۵+دقیقه



روایت مکتب ماندگار

رهبر شهید چگونه ایران را از پیچ‌های تاریخی عبور داد



مدیریت راهبردی رهبر شهید انقلاب به‌عنوان یکی از مهم‌ترین میراث‌های ماندگار انقلاب مورد بازخوانی قرار می‌گیرد.

خبرگزاری تسنیم مینا صدیقیان/ در تاریخ معاصر ایران، بررسی تجربه رهبری انقلاب اسلامی تنها روایت یک دوره سیاسی نیست، بلکه مطالعه یک الگوی حکمرانی است که طی چند دهه در برابر جنگ، تحریم، فشارهای خارجی، فتنه‌های داخلی، تحولات منطقه‌ای و تغییرات گسترده جهانی قرار گرفته و تلاش کرده است ضمن حفظ اصول بنیادین انقلاب اسلامی، مسیر پیشرفت کشور را نیز دنبال کند.

در این میان، شخصیت و شیوه مدیریتی رهبر شهید انقلاب اسلامی، آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای، همواره از زوایای گوناگون مورد تحلیل اندیشمندان، پژوهشگران و صاحب‌نظران قرار گرفته است.

برخی بر نقش ایشان در تثبیت ساختارهای نظام جمهوری اسلامی تأکید دارند، برخی مدیریت بحران‌ها را برجسته می‌دانند، گروهی نگاه تمدنی و آینده‌نگر ایشان را محور تحلیل قرار می‌دهند و عده‌ای نیز مهم‌ترین ویژگی این دوره را پیوند میان مردم، قانون، دین و مقاومت ارزیابی می‌کنند.

آنچه این دوره را از بسیاری از دوره‌های مشابه در جهان متمایز می‌کند، تلاش برای ارائه الگویی از مردم‌سالاری دینی، حفظ استقلال سیاسی، تقویت هویت اسلامی و ایجاد گفت‌وآمانی مبتنی بر مقاومت در برابر سلطه جهانی است؛ گفت‌وآمانی که در طول سال‌های گذشته، نه تنها در داخل کشور بلکه در سطح منطقه و جهان اسلام نیز آثار و پیامدهای گسترده‌ای بر جای گذاشته است.

در شرایطی که جمهوری اسلامی ایران طی دهه‌های گذشته با انواع فشارهای اقتصادی، جنگ ترکیبی، عملیات روانی، تحریم‌های گسترده، تهدیدهای امنیتی و تحولات ژئوپلیتیکی روبه‌رو بوده، شناخت مبانی فکری و مدیریتی رهبر شهید انقلاب اسلامی می‌تواند تصویری روشن‌تر از چرایی بسیاری از تصمیمات کلان نظام ارائه دهد.

یکی از محورهای مهم در تحلیل این دوره، جایگاه مردم در منظومه فکری رهبر انقلاب است. در کنار آن، توجه ویژه به قانون، عدالت، دین، تمدن‌سازی، وحدت امت اسلامی، تکرر در چارچوب اصول انقلاب و حمایت از جبهه مقاومت، مجموعه‌ای از مؤلفه‌هایی را شکل داده که به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران، ستون‌های اصلی این سبک رهبری را تشکیل می‌دهد.

برای بررسی ایجاد مختلف این موضوع، با حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدرضا فلاح نفتی، نماینده مردم استان البرز در مجلس خبرگان رهبری، به گفت‌وگو نشستیم. وی در این گفت‌وگوی تفصیلی ضمن تبیین مهم‌ترین شاخصه‌های مکتب مدیریتی و فکری رهبر شهید انقلاب اسلامی، نسبت میان ولایت فقیه، مردم، قانون، دین، وحدت اسلامی، تمدن نوین اسلامی و آینده انقلاب را تشریح کند.

مشروح این گفت‌وگو از نظر خوانندگان تسنیم می‌گذرد:

آنچه در این گفت‌وگو می‌خوانید:
روایت مردی که انقلاب را در طوفان‌ها هدایت کرد
رهبر شهید؛ معمار اقتدار ایران در عصر بحران‌ها
از مردم تا مقاومت؛ روایت یک مکتب ماندگار
مردی که ولایت را به زبان عمل معنا کرد
چهل سال رهبری؛ میراثی برای آینده ایران
سکالدر انقلاب در گذرگاه‌های سخت تاریخ
پرچمدار عزت؛ روایت رهبری که امید آفرید
رهبر شهید؛ صدای مردم، پرچمدار مقاومت
مردی که قانون، مردم و دین را به هم پیوند زد
روایت یک عمر مجاهدت برای ایران و امت اسلامی

تسنیم: جناب آقای فلاح نفتی، بسیاری از تحلیلگران، دوره رهبری آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای را یکی از مهم‌ترین مقاطع تاریخ تشیع پس از عصر غیبت می‌دانند. به نظر شما جایگاه این دوره در امتداد نظریه ولایت فقیه چگونه قابل ارزیابی است؟

اگر بخواهیم تاریخ تشیع را پس از آغاز غیبت کبری مرور کنیم، مشاهده می‌کنیم که فقها و علمای بزرگ شیعه همواره دو رسالت اساسی را برعهده داشته‌اند؛ نخست حفظ اصالت دین و معارف اهل بیت(ع) و دوم هدایت جامعه اسلامی در شرایط گوناگون تاریخی. این مسیر قرن‌ها ادامه یافت تا اینکه امام خمینی(ره) با تبیین نظریه ولایت فقیه، آن را از یک نظریه فقهی به الگویی عملی برای اداره جامعه تبدیل کردند و با اتکا به همین مبانی، انقلاب اسلامی را به پیروزی رساندند و نظام جمهوری اسلامی را بنیان گذاشتند.

پس از ارتحال امام خمینی(ره)، مسئولیتی بسیار سنگین بر عهده رهبر شهید انقلاب اسلامی قرار گرفت. کشور به‌تازگی از جنگ تحمیلی هشت‌ساله خارج شده بود، زیرساخت‌ها آسیب دیده بود، دشمنان تصور می‌کردند جمهوری اسلامی وارد دوره‌ای از ضعف خواهد شد و بسیاری از تحلیلگران خارجی حتی بقای نظام را زیر سؤال می‌بردند.

اما رهبر شهید انقلاب اسلامی با اتکا به مبانی ولایت فقیه، اعتماد به مردم، پایبندی به قانون اساسی، تکیه بر ظرفیت‌های داخلی و نگاه آینده‌نگر، نه تنها این مرحله حساس را پشت سر گذاشتند بلکه موفق شدند اقتدار جمهوری اسلامی را تثبیت کنند.

از نگاه بنده، یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این دوره آن است که ولایت فقیه از یک نظریه صرفاً فقهی، به یک تجربه موفق حکمرانی تبدیل شد؛

تجربه‌ای که توانست مردم‌سالاری دینی را در عمل به نمایش بگذارد، جبهه مقاومت را در منطقه گسترش دهد، روحیه خودباوری ملی را تقویت کند و الگویی از حکومت دینی در عصر جدید ارائه دهد.

به همین دلیل معتقدم این دوره یکی از درخشان‌ترین حلقه‌های زنجیره تاریخی تلاش فقه‌های شیعه برای تحقق حکومت عدل اسلامی محسوب می‌شود؛ دوره‌ای که نشان داد ولایت فقیه تنها یک نظریه نیست، بلکه ظرفیتی عملی برای اداره جامعه در پیچیده‌ترین شرایط سیاسی، امنیتی و فرهنگی جهان معاصر است.

تسنیم: جناب آقای فلاح نفتی، یکی از پررنگ‌ترین محورهای اندیشه رهبر شهید انقلاب اسلامی، تأکید بر نقش مردم در اداره کشور و استمرار انقلاب بود. به نظر شما این نگاه از چه مبنایی سرچشمه می‌گرفت و چگونه در عمل تجلی پیدا کرد؟

اگر بخواهیم یکی از مهم‌ترین ارکان منظومه فکری رهبر شهید انقلاب اسلامی را معرفی کنیم، بدون تردید باید به جایگاه مردم اشاره کنیم. ایشان مردم را صرفاً جمعیتی که در انتخابات شرکت می‌کنند یا در مناسبت‌های انقلابی حضور دارند، نمی‌دانستند، بلکه مردم را صاحبان اصلی انقلاب اسلامی، سرمایه حقیقی نظام و ولی نعمتان مسئولان تلقی می‌کردند.

این نگاه، ریشه در مکتب امام خمینی(ره) داشت. حضرت امام بارها تأکید می‌کردند که میزان، رأی مردم است و انقلاب متعلق به ملت ایران است. رهبر شهید نیز همین مسیر را با عمق بیشتری ادامه دادند و در طول سال‌های رهبری خود، همواره بر این اصل پای فشردند که هیچ قدرتی بدون حضور آگاهانه مردم قادر به حفظ انقلاب نخواهد بود.

ایشان معتقد بودند انقلاب اسلامی محصول اراده ملت است؛ بنابراین بقای آن نیز تنها با حضور مستمر مردم امکان‌پذیر خواهد بود. از همین رو، مردم در نگاه ایشان نه ابزار مشروعیت، بلکه رکن اساسی اقتدار نظام محسوب می‌شدند.

اگر به برنامه‌های کاری معظم‌له نگاه کنیم، مشاهده می‌کنیم که ارتباط مستقیم با اقشار مختلف جامعه هیچ‌گاه تعطیل نشد.

دیدار با کارگران، کشاورزان، دانشجویان، اساتید دانشگاه، نخبگان علمی، فعالان اقتصادی، تولیدکنندگان، خانواده‌های معظم شهدا، جانبازان، نوجوانان، دختران تازه‌مکلف، هنرمندان، شاعران، ورزشکاران و اقشار مختلف مردم، تنها یک برنامه تشریفاتی نبود؛ بلکه بخشی از شیوه مدیریتی ایشان برای شناخت مستقیم مسائل جامعه محسوب می‌شد.

رهبر شهید معتقد بودند مسئولی که صدای مردم را نشنود، نمی‌تواند برای آنان تصمیم درست بگیرد.

از همین منظر، شنیدن نقدها، مطالبه‌گری مردم و تلاش برای رفع مشکلات معیشتی، فرهنگی و اجتماعی را از وظایف قطعی مسئولان می‌دانستند.

در واقع، مردم در اندیشه ایشان صرفاً مخاطب حکومت نبودند؛ بلکه شریک اصلی در ساخت آینده کشور به شمار می‌رفتند و همین نگاه، یکی

از مهم‌ترین عوامل پایداری جمهوری اسلامی در چهار دهه گذشته بوده است.

تسنیم: نمونه‌های عملی این مردم‌باوری را در سیره رهبر شهید انقلاب اسلامی چگونه می‌توان مشاهده کرد؟

اگر بخواهیم درباره مردم‌باوری رهبر شهید تنها به سخنان ایشان استناد کنیم، شاید بخش مهمی از حقیقت نادیده گرفته شود؛ زیرا مهم‌تر از بیانات، رفتار عملی ایشان بود.

هنوز تصاویر حضور معظم‌له در میان مردم زلزله‌زده بم و سرپل ذهاب در حافظه ملت ایران باقی مانده است. در شرایطی که بسیاری تنها از دور حوادث را دنبال می‌کردند، ایشان شخصاً در میان مردم حاضر شدند، از نزدیک با خانواده‌ها سخن گفتند، مشکلات را شنیدند و مسئولان را موظف به پیگیری امور کردند.همچنین دیدارهای مستمر با خانواده‌های معظم شهدا، جانبازان، ایثارگران و اقشار محروم جامعه، بیانگر این واقعیت بود که ارتباط رهبر انقلاب با مردم، یک ارتباط نمادین یا مقطعی نبود، بلکه بخشی از سبک حکمرانی ایشان محسوب می‌شد.

ایشان همواره تأکید داشتند که اگر مردم در صحنه نبودند، نه انقلاب اسلامی به پیروزی می‌رسید و نه دفاع مقدس با آن عظمت به سرانجام می‌رسید و نه جمهوری اسلامی می‌توانست در برابر فشارهای جهانی مقاومت کند.

از نگاه رهبر شهید، مردم سرمایه‌ای بودند که باید همواره مورد احترام قرار گیرند و مسئولان نیز باید خود را خدمتگزار آنان بدانند، نه حاکم بر آنان.

به همین دلیل، هرگاه گزارشی از مشکلات معیشتی، اقتصادی یا فرهنگی مردم دریافت می‌کردند، پیگیری آن را از مسئولان مطالبه می‌کردند و معتقد بودند کاهش فاصله میان مردم و مسئولان، یکی از مهم‌ترین راه‌های افزایش سرمایه اجتماعی نظام است.

این روحیه مردمی، اعتماد عمومی را افزایش داد و موجب شد حتی در دشوارترین مقاطع، ملت ایران با وجود همه فشارهای اقتصادی و سیاسی، همچنان پشتوانه اصلی انقلاب باقی بماند.

تسنیم: در سال‌هایی که کشور با تحریم‌های گسترده و فشارهای خارجی روبه‌رو بود، این نگاه مردم‌محور چه تأثیری بر مدیریت کشور داشت؟

یکی از مهم‌ترین جلوه‌های مردم‌باوری رهبر شهید انقلاب اسلامی، در دوران تشدید تحریم‌های اقتصادی آشکار شد.در شرایطی که دشمنان تصور می‌کردند با فشار اقتصادی می‌توانند مردم را از انقلاب جدا کنند، معظم‌له مسیر دیگری را ترسیم کردند؛ مسیری که بر اعتماد به ظرفیت‌های داخلی، تقویت تولید ملی، اقتصاد مقاومتی و خودباوری استوار بود.ایشان بارها تأکید کردند که بزرگ‌ترین سرمایه جمهوری اسلامی، مردم هستند و اگر این سرمایه فعال شود، بسیاری از مشکلات کشور قابل حل خواهد بود.اقتصاد مقاومتی دقیقاً بر همین مبنا شکل گرفت؛ یعنی اقتصادی که به جای وابستگی به بیرون، بر توان داخلی، تولید ملی،

شرکت‌های دانش‌بنیان، کارآفرینان، جوانان و سرمایه انسانی کشور تکیه دارد.

رهبر شهید معتقد بودند مردم باید از مصرف‌کننده صرف به بازیگران اصلی پیشرفت کشور تبدیل شوند. از همین رو، بارها از کارآفرینان، تولیدکنندگان، فعالان علمی و نخبگان حمایت کردند و آنان را موتور محرکه توسعه کشور دانستند.

این نگاه باعث شد حتی در سخت‌ترین شرایط اقتصادی نیز امید اجتماعی حفظ شود و بسیاری از ظرفیت‌های داخلی فعال گردد.از سوی دیگر، ایشان همواره مسئولان را موظف می‌دانستند که با شفافیت با مردم سخن بگویند، مشکلات را پنهان نکنند و برای رفع آنها بر نامه ارائه دهند؛ زیرا اعتقاد داشتند اعتماد عمومی مهم‌ترین سرمایه نظام جمهوری اسلامی است.در حقیقت، مردم‌باوری رهبر شهید صرفاً یک شعار سیاسی نبود، بلکه راهبردی عملی برای عبور کشور از بحران‌های اقتصادی، امنیتی و اجتماعی محسوب می‌شد.

تسنیم: یکی دیگر از ویژگی‌هایی که همواره درباره رهبر شهید انقلاب اسلامی مطرح می‌شود، تأکید جدی ایشان بر قانون‌گرایی است. این موضوع چه جایگاهی در منظومه فکری ایشان داشت؟
قانون‌گرایی یکی از مهم‌ترین پایه‌های اندیشه حکمرانی رهبر شهید انقلاب اسلامی بود.ایشان بارها تصریح می‌کردند که در جمهوری اسلامی هیچ فرد یا نهادی فراتر از قانون قرار ندارد و همه، از عالی‌ترین مسئولان گرفته تا آحاد مردم، موظف به تبعیت از قانون هستند.

ایشان قانون را صرفاً مجموعه‌ای از مقررات اداری نمی‌دانستند، بلکه آن را ضامن عدالت، امنیت، نظم اجتماعی، حفظ حقوق مردم و استمرار نظام اسلامی معرفی می‌کردند.در طول دوران رهبری، حمایت مستمر از نهادهای قانونی از جمله شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، قوه قضائیه و دیگر ارکان قانونی کشور، نشان‌دهنده همین باور عمیق بود.

رهبر شهید معتقد بودند هرگاه قانون تضعیف شود، زمینه بروز هرج‌ومرج، بی‌اعتمادی عمومی و سوءاستفاده دشمنان فراهم خواهد شد.ایشان به‌ویژه در تحلیل حوادث سال ۱۳۸۸، به‌صراحت تأکید کردند که منشأ اصلی خسارت‌های وارده‌شده به کشور، عدول از قانون بود. معظم‌له تصریح کردند که اگر همه جریان‌های سیاسی در چارچوب قانون حرکت می‌کردند، کشور هرگز متحمل آن خسارت‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نمی‌شد.

رهبر شهید بارها فرمودند راه صحیح، تمکین به قانون است و همه باید در برابر قانون سر تسلیم فرود آورند.

این نگاه موجب شد فرهنگ قانون‌مداری به یکی از ارکان اصلی مدیریت کشور تبدیل شود و مسئولان نیز همواره به پاسخگویی، شفافیت و حرکت در چارچوب قوانین تشویق شوند.

از منظر ایشان، قانون نه ابزاری برای محدود کردن مردم، بلکه وسیله‌ای برای تحقق عدالت، حفظ منافع ملی و صیانت از آرمان‌های انقلاب اسلامی بود.